

ABANKA

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2008

**(V SKLADU S SKLEPOM O RAZKRITJIH
S STRANI BANK IN HRANILNIC)**

Ljubljana, 20. marec 2009

(prazna stran)

KAZALO:

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2008 V SKLADU S SKLEPOM O RAZKRITJIH	1
1. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S TVEGANJI.....	1
1.1. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S KREDITNIM TVEGANJEM	1
1.2. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA S TRŽNIM TVEGANJEM	4
1.2.1. Politika in cilji upravljanja z valutnim tveganjem	6
1.2.2. Politika in cilji upravljanja z obrestim tveganjem	7
1.3. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA Z LIKVIDNOSTNIM TVEGANJEM	8
1.4. POLITIKA IN CILJI UPRAVLJANJA Z OPERATIVNIM TVEGANJEM.....	9
2. INFORMACIJE O OSEBAH, VKLJUČENIH V RAZKRITJA.....	11
3. UPRAVLJANJE S KAPITALOM.....	12
3.1. KAPITAL	12
3.2. MINIMALNE KAPITALSKE ZAHTEVE	14
3.2.1. Kapitalska zahteva za kreditno tveganje	14
3.2.2. Kapitalska zahteva za tržno tveganje	14
3.2.3. Kapitalska zahteva za operativno tveganje	15
3.3. INTERNI PROCES OCENJEVANJA KAPITALSKE USTREZNOSTI	15
3.3.1. Parametri za izračun interne ocene kapitalskih potreb	16
3.3.2. Izračun interne ocene kapitala.....	16
4. KREDITNO TVEGANJE NASPROTNE STRANKE (CCR)	17
4.1. METODOLOGIJE ZA DOLOČANJE NOTRANJEGA KAPITALA IN LIMITOV IZPOSTAVLJENOSTI.....	17
4.2. POLITIKE ZAVAROVANJA S PREMOŽENJEM	17
4.3. UČINKI POSLABŠANJA BONITETE BANKE NA POVEČANJE OBSEGA ZAVAROVANJ S PREMOŽENJEM.....	17
4.4. METODA IZRAČUNA VREDNOSTI IZPOSTAVLJENOSTI.....	18
5. KREDITNO TVEGANJE IN TVEGANJE ZMANJŠANJA VREDNOSTI ODKUPLJENIH DENARNIH TERJATEV	19
5.1. OPREDELITEV ZAPADLIH IN OSLABLJENIH POSTAVK ZA RAČUNOVODSKE NAMENE.....	19
5.2. OPIS METODOLOGIJE PREVREDNOTENJA POSTAVK IN REZERVACIJ	19
5.2.1. Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti	19
5.2.2. Sredstva, razpoložljiva za prodajo	21
5.2.3. Restrukturirana posojila.....	21
5.2.4. Rezervacije.....	21
5.3. SKUPNI IN POVPREČNI ZNESEK IZPOSTAVLJENOSTI PO KATEGORIJAH IZPOSTAVLJENOSTI.....	22
5.4. PORAZDELITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO GEOGRAFSKIH PODROČJIH.....	23
5.5. PORAZDELITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO GOSPODARSKIH PANOGAH.....	23
5.6. RAZČLENITEV IZPOSTAVLJENOSTI PO PREOSTALI ZAPADLOSTI	24
5.7. ZAPADLE IZPOSTAVLJENOSTI TER PREVREDNOTENJA IN REZERVACIJE PO GOSPODARSKIH PANOGAH	24
5.8. OSLABLJENE IN ZAPADLE IZPOSTAVLJENOSTI PO GEOGRAFSKIH OBMOČJIH	25
5.9. SPREMEMBE PREVREDNOTENJ IN REZERVACIJ.....	25
6. DODATNA RAZKRITJA BANKE, KI UPORABLJA STANDARDIZIRAN PRISTOP	26
7. NALOŽBE V LASTNIŠKE VREDNOSTNE PAPIRJE, KI NISO VKLJUČENI V TRGOVALNO KNJIGO	27

8. OBRESTNO TVEGANJE IZ POSTAVK, KI NISO VKLJUČENE V TRGOVALNO KNJIGO.....	27
9. KREDITNA ZAVAROVANJA.....	28
9.1. POMEMBNEJŠE VRSTE DAJALCEV OSEBNIH JAMSTEV	30
9.2. KONCENTRACIJA KREDITNEGA TVEGANJA V OKVIRU SPREJETIH KREDITNIH ZAVAROVANJ	31
9.3. SKUPNA VREDNOST IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANA S PREMOŽENJEM	32
9.4. SKUPNA VREDNOST IZPOSTAVLJENOSTI, ZAVAROVANA Z OSEBNIMI JAMSTVI ALI S KREDITNIMI IZVEDENIMI FINANČNIMI INSTRUMENTI	32
MNENJE O RAZKRITJIH.....	33

RAZKRITJA SKUPINE ABANKE ZA LETO 2008 V SKLADU S SKLEPOM O RAZKRITJIH

Sklep o razkritjih s strani bank in hranilnic (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006), v nadaljevanju Sklep o razkritjih, se navezuje na kapitalsko regulativo, v okviru katere so opredeljena tudi javna razkritja v skladu z Direktivo kapitalskih zahtev (Capital Requirements Directive¹), ki uvaja uporabo koncepta Basel II v države Evropske unije. Evropske banke so tako zavezane k javnemu razkrivanju, ki dviguje standarde razkrivanja z namenom vzpostavitve zadostnega informiranja potencialni investitorjev ter drugih ustreznih javnosti o tveganjih, ki jih skupina prevzema pri svojem poslovanju.

Sklep o razkritjih je stopil v veljavo z začetkom leta 2007 in je zahteval objavo nekaterih razkritij že za poslovno leto 2007, ostala predvidena razkritja pa je potrebno razkriti za poslovno leto 2008, ko je bil v celoti implementiran Basel II.

Abanka ima v skladu s kapitalsko regulativo oz. v skladu s Sklepom o razkritjih položaj »EU nadrejene banke«, zato je treba zahteve Sklepa o razkritjih izpolnjevati na podlagi konsolidiranega finančnega položaja.

Razkritja po Sklepu o razkritjih je potrebno objaviti na javnih spletnih straneh (na spletnem portalu Abanke) hkrati z objavo revidiranega letnega poročila. Sklep o razkritjih daje možnost, da so razkritja po Sklepu o razkritjih vključena v revidirano letno poročilo, v tem primeru jih ni potrebno posebej objaviti na javnih spletnih straneh, če pa so razkritja po Sklepu o razkritjih pripravljena ločeno od revidiranega letnega poročila, jih je potrebo objaviti na spletnem portalu banke. Sprejeta je bila odločitev za pripravo razkritij po Sklepu o razkritjih ločeno od revidiranega letnega poročila ter za njihovo objavo na spletnem portalu.

Ne glede na to, ali so razkritja po Sklepu o razkritjih javno objavljena znotraj revidiranega letnega poročila ali ločeno, jih mora revidirati pooblaščen revizor.

1. Politika in cilji upravljanja s tveganji

(10. člen Sklepa o razkritjih)

1.1. Politika in cilji upravljanja s kreditnim tveganjem

Kreditno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do skupine. Kreditno tveganje vključuje: deželno tveganje, tveganje koncentracije, tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev, preostalo tveganje in kreditno tveganje v listinjenju. Kreditno tveganje je najpomembnejše tveganje v poslovanju skupine, zato mu vodstvo dodeljuje visoko prioriteto pri upravljanju s tveganji.

¹ Direktiva kapitalskih zahtev (Capital Requirements Directive) vsebuje oz. se nanaša na:

- ◆ Direktivo (2006/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006) o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti kreditnih institucij,
- ◆ Direktivo (2006/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006) o kapitalski ustreznosti investicijskih podjetij in kreditnih institucij.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Pri **procesu upravljanja s kreditnim tveganjem** so temeljni cilji naslednji: maksimiranje dobička, zagotavljanje stabilnega in varnega poslovanja ter doseganje oziroma ohranjanje visoke kakovosti kreditnega portfelja. Skupina prevzema in upravlja kreditno tveganje v skladu s sprejeto Poslovno strategijo in Strategijo upravljanja s tveganji, v kateri so opredeljeni cilji in splošna načela oziroma usmeritve za prevzemanje in upravljanje s kreditnim tveganjem. V skladu s sprejeto Strategijo upravljanja s tveganji so cilji politike prevzemanja in upravljanja kreditnega tveganja predvsem:

- ◆ usmerjenost naložb h komitentom z dobro interno bonitetno oceno,
- ◆ večji poudarek primernim oblikam zavarovanj,
- ◆ zagotavljanje razpršenosti kreditnega portfelja,
- ◆ povečanje naložb v manj tvegane dejavnosti in države,
- ◆ intenzivno reševanje slabih naložb.

Proces upravljanja s kreditnim tveganjem vključuje postopke ugotavljanja, merjenja, spremljanja in obvladovanja kreditnega tveganja ter poročanje o kreditnem tveganju.

Skupina izvaja postopke upravljanja kreditnega tveganja na ravni posameznih transakcij, dolžnikov in celotnega portfelja.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja s kreditnim tveganjem** velja, da sta uprava in višje vodstvo odgovorna za učinkovito upravljanje s kreditnim tveganjem. Del pristojnosti in pooblastil je uprava prenesla na kolektivne organe odločanja: kreditni odbor, kreditno komisijo in odbor za upravljanje z bilanco. Pri upravljanju slabih naložb sodeluje odbor za upravljanje slabih naložb.

Skupina ima jasno razmejene pristojnosti in naloge med enotami komercialnega poslovanja in službo za upravljanje s tveganji, ki je organizacijsko neodvisna od enot, ki prevzemajo kreditno tveganje, ter med enotami komercialnega poslovanja in enotami podpore poslovanju, vključno z vodstvenimi ravni.

Za **obseg in lastnosti notranjega poročanja o kreditnem tveganju** je uveljavljena praksa izdelave rednih in po potrebi izrednih poročil o kreditnem tveganju, ki se prevzema v okviru poslovanja. Ustrezen pretok informacij navzgor in navzdol ter med organizacijskimi enotami omogoča pravočasno sprejemanje odločitev vseh vodstvenih ravni v skupini glede ukrepov za obvladovanje kreditnega tveganja in spremljanje rezultatov teh ukrepov.

Merjenje kreditnega tveganja:

a) Krediti

Za namen merjenja kreditnega tveganja ima skupina izdelane interne metodologije za razvrščanje dolžnikov in izpostavljenosti v bonitetne skupine (A, B, C, D in E). Podjetja so razvrščena v devet bonitetnih razredov (bonitetne skupine od A do D so razdeljene še v dva bonitetna razreda). Razvrščanje temelji na kvantitativnih in kvalitativnih merilih, pri čemer se upoštevajo ocena finančnega položaja posameznega dolžnika, zmožnost zagotovitve zadostnega denarnega pritoka za odplačilo dolga v prihodnosti, rednost poravnavanja obveznosti dolžnika do skupine ter vrsta in obseg zavarovanja.

Pri ocenjevanju kreditnega tveganja bank in držav se večinoma upoštevajo bonitetne ocene zunanjih bonitetnih institucij. Če banka nima zunanje bonitetne ocene, jo skupina na podlagi interne metodologije oceni sama.

Vsi dolžniki so razvrščeni v ustrezno bonitetno skupino pred odobritvijo kredita. Skupina ves čas trajanja pravnega razmerja, ki je temelj nastanka kreditne izpostavljenosti, spremlja poslovanje dolžnika in kakovost zavarovanja. Prav tako redno ocenjuje višino pričakovanih kreditnih izgub in oblikuje potrebno višino oslabitev in rezervacij v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

b) Dolžniški vrednostni papirji

Pri upravljanju kreditnega tveganja iz naslova dolžniških vrednostnih papirjev skupina uporablja interne in zunanje bonitetne ocene (bonitetnih institucij Fitch Ratings, Standard & Poor's in Moody's Investors Service) vrednostnih papirjev in njihovih izdajateljev.

c) Pogojne obveznosti in prevzete kreditne obveznosti

Osnovni namen teh instrumentov je zagotoviti denarna sredstva komitentu, ko jih le-ta zahteva. Iz naslova garancij in nepreklicnih stand by akreditivov, ki predstavljajo nepreklicno jamstvo, da bo skupina izvršila plačilo, če komitent ne bo izpolnil svojih obveznosti do tretjih oseb, je skupina potencialno izpostavljena enakemu kreditnemu tveganju kot pri kreditih. Za merjenje kreditnega tveganja pri pogojnih obveznostih in prevzetih kreditnih obveznostih se uporablja enaka metodologija kot za kredite.

Prevzete kreditne obveznosti predstavljajo neizkoriščeni del odobrenih posojil, garancij ali akreditivov. V tej višini je skupina potencialno izpostavljena izgubi iz naslova kreditnega tveganja. Vendar pa je možna višina izgube manjša od skupnega zneska neizkoriščenih prevzetih kreditnih obveznosti, saj je večina obljub o podaljšanju kredita odvisna od bonitete stranke oziroma njenega izpolnjevanja kreditnih standardov.

d) Izvedeni finančni instrumenti

Pri izvedenih finančnih instrumentih, s katerimi se trguje na prostem trgu (OTC), je skupina izpostavljena kreditnemu tveganju nasprotne stranke, to je tveganju, da bo nasprotna stranka postala neplačnik pred končno poravnavo denarnih tokov iz tega posla. Kreditno tveganje nasprotne stranke je enako vrednosti izpostavljenosti iz naslova teh poslov, ki jo skupina izračuna z metodo tekoče izpostavljenosti. Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke se obvladuje v okviru kreditnih limitov. Interna metodologija za spremljanje limitov izpostavljenosti iz naslova teh poslov upošteva potencialno izpostavljenost zaradi tržnih gibanj. Vrednost izpostavljenosti se izračunava dnevno v skladu z interno metodologijo in predstavlja le manjši del vrednosti pogodbe.

Orodja za zmanjševanje kreditnega tveganja

a) Kreditni limiti

Skupina zmanjšuje kreditno tveganje z vzpostavitvijo in spremljanjem kreditnih limitov na ravni posameznih oseb in skupin povezanih oseb. Prav tako so vzpostavljeni strukturni limiti izpostavljenosti za posamezne gospodarske dejavnosti, geografska območja, pri izpostavljenosti do bank pa tudi po posameznih produktih. Limiti izpostavljenosti kreditnemu tveganju zagotavljajo razpršenost kreditnega portfelja.

Pri svojem poslovanju skupina izpolnjuje zakonske omejitve največje dopustne izpostavljenosti in vsote velikih izpostavljenosti. Vsako veliko izpostavljenost do posamezne osebe oziroma do skupine povezanih oseb predhodno odobri nadzorni svet, ki na svojih sejah obravnava poročilo o veliki izpostavljenosti in poročilo o izpostavljenosti do oseb v posebnem razmerju z banko.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Kreditne limite za posamezna podjetja potrjuje kreditni odbor, ostale kreditne limite odobri odbor za upravljanje z bilanco. Kreditni limiti se določajo in spremljajo v skladu z internimi metodologijami. Skupina sproti spremlja kreditne limite in skrbi za razpršenost kreditnega portfelja.

b) Kreditna zavarovanja

Poleg limitnega sistema skupina za zmanjševanje kreditnega tveganja uporablja tudi kreditna zavarovanja. V ta namen ima izdelano politiko kreditnih zavarovanj, v kateri so opredeljene posamezne vrste zavarovanj, ki jih skupina uporablja, ter minimalne zahteve, ki morajo biti izpolnjene pri vsaki vrsti kreditnega zavarovanja. Najpogostejši vrsti zavarovanja sta zavarovanje z nepremičninami in zavarovanje s finančnim premoženjem.

c) Okvirne pogodbe o pobotu

Skupina dodatno zmanjšuje kreditno tveganje s sklepanjem okvirnih pogodb o pobotu, ki zajemajo posle začasne prodaje oziroma začasnega odkupa vrednostnih papirjev in posle z izvedenimi finančnimi instrumenti oziroma druge posle z instrumenti kapitalskega trga. Okvirne pogodbe skupina sklepa z nasprotnimi strankami, ki imajo ustrezno boniteto in s katerimi ima velik obseg poslovanja. Te pogodbe na splošno nimajo za posledico pobota bilančnih terjatev in obveznosti, saj se posli ponavadi poravnajo na bruto osnovi, vendar se v primeru neplačila vsi zneski z nasprotno stranko zaključijo in poravnajo na neto osnovi.

1.2. Politika in cilji upravljanja s tržnim tveganjem

Tržno tveganje je negotovost, ki se zaradi neugodnih sprememb dejavnikov tveganja, kamor uvrščamo obrestne mere, devizne tečaje, cene finančnih instrumentov, lahko izrazi v neugodni spremembi vrednosti finančnega instrumenta oziroma v izgubi. V skupini ločeno spremljamo izpostavljenost tržnemu tveganju iz naslova pozicij trgovalne in bančne knjige.

Tržno tveganje predstavljajo naslednji segmenti tveganj:

- ◆ pozicijsko tveganje,
- ◆ valutno tveganje,
- ◆ tveganje spremembe cen blaga in
- ◆ tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti na podlagi trgovanja.

Pozicijsko tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi spremembe cen finančnih instrumentov, ki ga tvorita splošno in posebno pozicijsko tveganje. Posebno pozicijsko tveganje je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta zaradi dejavnikov v zvezi z njegovim izdajateljem oziroma pri izvedenem finančnem instrumentu v zvezi z izdajateljem osnovnega finančnega instrumenta. Splošno pozicijsko tveganje je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta pri dolžniškem finančnem instrumentu zaradi spremembe ravni obrestnih mer oziroma pri lastniškem finančnem instrumentu zaradi cenovnih gibanj na kapitalskem trgu, ki niso povezana s posebnimi lastnostmi posameznih finančnih instrumentov.

Valutno tveganje je tveganje nastanka izgube zaradi spremembe tečaja valut.

Tveganje spremembe cen blaga je tveganje nastanka izgub zaradi spremembe cene blaga, na katerega se nanaša finančni instrument.

Tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti na podlagi trgovanja je tveganje preseganja največjih dopustnih izpostavljenosti iz trgovanja do posamezne osebe.

Kapitalske zahteve za tržna tveganja se izračunavajo skladno s Sklepom o izračunu kapitalske zahteve za tržna tveganja za banke in hranilnice (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006 in št. 104/07, 24.11.2007), ki ga je izdala Banka Slovenija. Tako se izračunavajo kapitalske zahteve za pozicijsko tveganje in za valutno tveganje. Ker skupina ne presega zakonsko določenih omejitev največje skupne izpostavljenosti na podlagi trgovanja in ne trguje z blagom, kapitalskih zahtev za ta dva segmenta tržnih tveganj ne izračunava.

Cilj **procesa upravljanja tržnega tveganja** je omejevanje nastanka izgube pri trgovanju s finančnimi instrumenti ob hkratnem upoštevanju priložnosti in potencialnih nevarnosti na kapitalskih trgih ter ciljne kapitalske ustreznosti. Skupina želi doseči čim boljše razmerje med ustvarjenim donosom in prevzetim tveganjem. Skupina upravlja tržno tveganje skladno s Politiko upravljanja s tržnimi tveganji.

Proces upravljanja s tržnimi tveganji vključuje:

- ◆ postopke ugotavljanja (prepoznavanja), merjenja/ocenjevanja, spremljanja in obvladovanja tržnih tveganj,
- ◆ notranje poročanje o tržnih tveganjih.

Prepoznavanje tveganj opredeljuje obstoječa in potencialna tveganja, ki se nanašajo na posle trgovanja. Kadar se nameravajo uvesti nove storitve in vstopiti na nove trge, je treba opredeliti tveganja in proces upravljanja s tveganji. Vsako leto je pripravljena Strategija trgovanja, v kateri so prikazana potencialna tveganja in način njihovega upravljanja. Strategijo mora pisno odobriti služba za upravljanje s tveganji.

Učinkovito razpršenost tveganj ob upoštevanju danih priložnosti na kapitalskih trgih omogoča vzpostavljen sistem limitov za dejavnosti trgovanja s finančnimi instrumenti, s pomočjo katerih služba za upravljanje s tveganji na podlagi veljavnega regulatornega kapitala določa in dnevno spremlja limite največje dovoljene izgube, kreditne, panožne limite, limite VaR, limite po finančnih instrumentih in njihovi zapadlosti, trgovcih, organizacijskih enotah trgovanja, vrsti kotacije, sedežu in boniteti izdajatelja.

Skupina ima vzpostavljen tudi limitni sistem za poslovanje z dolžniškimi in lastniškimi finančnimi instrumenti bančne knjige, s čimer zasleduje politiko investiranja v obveznice boljše kreditne kakovosti in večjo panožno diverzifikacijo ter omejuje največjo dovoljeno izgubo.

Glede **strukture in organizacije ustreznih funkcij upravljanja tržnega tveganja** velja, da sta uprava in višje vodstvo odgovorna za učinkovito upravljanje tržnih tveganj. Uprava je pooblastila za odobravanje limitov s področja tržnega tveganja prenesla na odbor za upravljanje z bilanco.

Pristojnosti in naloge so jasno razmejene med trgovalnimi organizacijskimi enotami (zakladništvo, investicijsko bančništvo), podpornimi službami in službo za upravljanje s tveganji, ki je organizacijsko neodvisna od enot, ki tržno tveganje prevzemajo.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Za **obseg in lastnosti notranjega poročanja o tržnem tveganju** velja, da kontrolni center za zakladništvo in investicijsko bančništvo dnevno izračunava izkoriščenost limitov trgovanja in poslovanja s finančnimi instrumenti bančne knjige ter o njih poroča upravi, višjemu vodstvu, trgovanjskim organizacijskim enotam in službi za upravljanje s tveganji. Odbor za upravljanje z bilanco mesečno spremlja poročilo o izpostavljenosti tržnemu tveganju z vidika izkoriščenosti limitov trgovanja, višine tvegane vrednosti (VaR) ter rezultatov testiranja izjemnih razmer, ločeno za trgovalno in bančno knjigo.

Sistem merjenja tržnih tveganj sestoji iz procesa analiziranja in ovrednotenja tveganj, kar vključuje določitev pogostosti nastanka določenega potencialnega dogodka in višine njegove posledice. Tržna tveganja se redno merijo s pomočjo:

- ◆ metode tvegane vrednosti (ang. *Value-at-Risk* oziroma VaR),
- ◆ testiranja izjemnih razmer,
- ◆ izračuna kapitalskih zahtev za tržna tveganja po standardiziranem pristopu.

Uporabnost metode VaR je v obdobjih skrajno neugodnih tržnih razmer omejena. Zato skupina izvaja teste izjemnih razmer, ki odražajo potencialni vpliv izjemnih, a kljub temu možnih okoliščin na finančnih trgih na vrednost finančnih instrumentov.

Tržno tveganje se meri tudi z analizami občutljivosti, s katerimi merimo vpliv sprememb različnih dejavnikov tveganja (kot so obrestne mere, devizni tečaji, delniški indeksi in kreditni razmiki) na bruto dobiček in kapital.

Z namenom **varovanja pred tržnim tveganjem in za njegovo zmanjševanje** sta vzpostavljena sistem limitov za dejavnosti trgovanja ter sistem limitov za poslovanje z lastniškimi in dolžniškimi finančnimi instrumenti bančne knjige. Kontrola tržnih tveganj se izvaja prek limitnega sistema in jasnih smernic glede odgovornosti in pristojnosti pri prevzemanju tveganj.

Pri trgovanju z izvedenimi finančnimi instrumenti se zmanjšuje izpostavljenost pozicijskemu, obrestnemu in valutnemu tveganju z zasledovanjem politike zapiranja pozicij. Tržna tveganja se zavarujejo z nasprotnim poslom, tveganje neizpolnitve stranke in preseganja velikih izpostavljenosti pa so omejena s strogo nadzorovanim limitnim sistemom.

1.2.1. Politika in cilji upravljanja z valutnim tveganjem

Valutno tveganje pomeni izpostavljenost skupine posledicam sprememb tečajev tujih valut, ki v primeru neugodnih gibanj zmanjšujejo dohodek skupine.

Strategija upravljanja z valutnim tveganjem je osredotočena na izpostavljenost tveganju v skladu s postavljenimi omejitvami in sposobnostjo skupine za prevzemanje tveganj glede na prihodke in kapitalsko ustreznost. Skupina prepoznava, meri, upravlja in nadzoruje valutno tveganje v skladu s sprejeto politiko upravljanja z valutnim tveganjem. **Proces upravljanja z valutnim tveganjem** vključuje postopke za obvladovanje valutnega tveganja skupaj z notranjim poročanjem.

Glede **strukture in organizacije funkcij upravljanja z valutnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremlja in nadzira odbor za upravljanje z bilanco, za operativno uravnavanje valutnega tveganja in usklajevanje odprtih pozicij s postavljenimi limiti med dnem in preko noči pa skrbi zakladništvo.

Za **obseg in lastnosti notranjega poročanja** je uveljavljena praksa izdelave dnevnih poročil o izpostavljenosti valutnemu tveganju, dnevni izračunov o največjih možnih izgubah iz naslova odprtih deviznih pozicij ter rednih mesečnih poročil o izpostavi valutnemu tveganju, ki se obravnavajo na seji odbora za upravljanje z bilanco.

Sistem merjenja valutnega tveganja zajema dnevno spremljanje neto pozicij v tujih valutah po posamezni valuti in skupinah valut ter dnevno izračunavanje največje dovoljene izgube iz naslova valutnega tveganja z uporabo metode tvegane vrednosti (angl. VaR). Merjenje in ocenjevanje valutnega tveganja poteka v skladu s sprejeto metodologijo, v okviru katere so opredeljeni tudi testi izjemnih razmer, s katerimi lahko skupina oceni možnost izgube v primeru večjega nihanja tečajev tujih valut.

Skupina izvaja **varovanje pred valutnim tveganjem oziroma ga zmanjšuje**, saj je izpostavljena vplivom nihanja pomembnejših tečajev tujih valut na njeno finančno stanje in denarne tokove. Skupina je v letu 2008 tekoče usklajevala razlike med nakupi in prodajami tujih valut, ki so izhajale pretežno iz opravljanja plačilnega prometa. Izpostavljenost iz finančnih instrumentov v tujih valutah je bila zelo nizka in v skladu s postavljenimi limiti.

1.2.2. Politika in cilji upravljanja z obrestim tveganjem

Obrestno tveganje pomeni izpostavljenost finančnega položaja skupine neugodnim spremembam tržne ravni obrestnih mer. Skupina je izpostavljena vplivom nihanja glavnih tržnih obrestnih mer tako na njeno tveganje poštene vrednosti kot na tveganje denarnih tokov. Obrestno tveganje poštene vrednosti je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Obrestno tveganje denarnih tokov je tveganje, da bodo prihodnji denarni tokovi iz finančnega instrumenta nihali zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Kot posledica teh sprememb se spreminjajo tudi obrestne marže in dobiček.

Bistvenega pomena za varnost in trdnost skupine je vzpostavitev učinkovitega **procesa upravljanja z obrestnim tveganjem**, ki omogoča, da ostaja raven tveganja v sprejemljivih mejah. Skupina prepozna, meri, upravlja, nadzoruje in spremlja obrestno tveganje v skladu s sprejeto politiko upravljanja z obrestnim tveganjem. Proces upravljanja z obrestnim tveganjem vključuje postopke za obvladovanje obrestnega tveganja ob učinkovitem notranjem poročanju.

Glede **strukture in organizacije funkcij upravljanja z obrestnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremlja odbor za upravljanje z bilanco, uravnavanje obrestnega tveganja ter izpolnjevanje zahtev in postavljenih omejitev pa je odgovornost zakladništva.

Skladno s potrebami **notranjega poročanja** skupina spremlja obrestno tveganje, ki izhaja iz poslova trgovanja, v sklopu spremljanja tržnih tveganj, kjer za merjenje tveganja uporablja metodo tvegane vrednosti (angl. VaR), testiranje izjemnih okoliščin in analizo občutljivosti. **Merjenje obrestnega tveganja**, ki izhaja iz neuskkljenih postavk bančne knjige, se izvaja na podlagi obrestnih vrzeli. Grupirani denarni tokovi se razporedijo v posamezne časovne razrede glede na prvo ponovno določitev obrestnih mer oziroma pogodbeno zapadlost. Za razporeditev postavk brez končnega roka zapadlosti je skupina uporabila interno metodologijo, ki jo je sprejel odbor za upravljanje z bilanco. Spremljanje in izdelava poročil o odprtih pozicijah sta potekala na mesečni ravni.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Skupina je pri svojem poslovanju izpostavljena nihanju obrestnih mer, zato je pomembno, da meri svojo občutljivost na spremembe obrestnih mer in temu primerno uravnava svojo bilanco. Skupina redno izračunava vpliv sprememb obrestnih mer na bruto dobiček in kapital.

Za spremljanje učinkovitosti načinov za **varovanje pred obrestnim tveganjem in njegovo zmanjševanje** skupina zagotavlja redno ocenjevanje lastne sposobnosti prevzemanja tveganj v skladu s sprejeto metodologijo. Za namen zmanjševanja izpostavljenosti obrestnemu tveganju skupina uporablja izvedene finančne instrumente na obrestno mero.

1.3. Politika in cilji upravljanja z likvidnostnim tveganjem

Likvidnostno tveganje je tveganje, da skupina ne bo sposobna pravočasno izpolniti svojih zapadlih obveznosti do virov sredstev in pogodbeno dogovorjenih obveznosti iz naslova kreditiranja. Posledično to lahko pomeni nepravočasno izplačevanje sredstev deponentom in neizpolnjevanje kreditnih obveznosti.

Proces upravljanja likvidnostnega tveganja poteka v skladu s sprejeto politiko upravljanja z likvidnostnim tveganjem. Proces upravljanja z likvidnostnim tveganjem vključuje postopke in pravila za izvajanje ukrepov prepoznavanja, ocenjevanja, spremljanja in poročanja, zmanjšanja tveganja in izognitve tveganju.

Upravljanje likvidnostnega tveganja vključuje:

- ♦ planiranje in nadziranje prihodnjih denarnih tokov, ki zajema dnevno financiranje z namenom zagotovitve izpolnjevanja prevzetih obveznosti in obnavljanje virov ob njihovi zapadlosti;
- ♦ vzdrževanje portfelja tržno zelo likvidnih sredstev, ki se lahko hitro unovčijo, kot zaščita pred nepredvidenimi gibanji denarnih tokov;
- ♦ spremljanje koeficientov bilančne likvidnosti glede na zahteve skupine in predpise ter
- ♦ upravljanje koncentracije in profila zapadlih obveznosti.

Glede **strukture in organizacije funkcij upravljanja z likvidnostnim tveganjem** velja, da izvajanje politike spremljata in nadzorujeta odbor za upravljanje z bilanco in likvidnostna komisija. Za uravnavanje likvidnosti je odgovorno zakladništvo.

V skladu s potrebami **notranjega poročanja** se izvajajo meritve in projekcije denarnih tokov za naslednji dan, teden in mesec, saj so to ključna obdobja za upravljanje likvidnosti. Prav tako se v primeru pričakovanja večjih sprememb denarnih tokov izvajajo meritve za daljša časovna obdobja (več mesecev vnaprej). Izhodišče pri teh projekcijah so pogodbeno določene zapadlosti finančnih obveznosti in pričakovani datumi izterjave finančnih sredstev.

Sistem merjenje likvidnostnega tveganja temelji na izpolnjevanju določil Sklepa o minimalnih zahtevah za zagotavljanje ustrezne likvidnostne pozicije bank in hranilnic (Ur.l. št. 28/07, 29.3.2007, št. 55/07, 22.6.2007 in št. 83/08, 14.9.2008), ki predpisuje razmerje med finančnimi terjatvami in finančnimi obveznostmi po preostali zapadlosti. V ta namen se izračunavata oziroma spremljata naslednja količnika:

- ♦ količnik likvidnosti s preostalo zapadlostjo terjatev in obveznosti do 30 dni. Vrednost tega količnika ne sme biti nižja kot 1,
- ♦ količnik likvidnosti s preostalo zapadlostjo terjatev in obveznosti do 180 dni. Izračun tega količnika je informativne narave.

Vzpostavljeno je tudi spremljanje dolgoročne likvidnosti oziroma solventnosti. V ta namen je izdelan kvantitativen sistem meril na podlagi sprotnega izračunavanja kazalnikov, ki prikazujejo strukturo sredstev in obveznosti.

Za namen **varovanja oziroma zmanjšanja likvidnostnega tveganja** so vzpostavljeni tudi postopki za omejevanje nastanka kriznih situacij, zaradi katerih skupina ne bi zmogla nemoteno in pravočasno zagotavljati sredstev za poravnavanje svojih zapadlih obveznosti.

Skrbno upravljanje s sredstvi in njihovimi viri predstavlja temelj varnega poslovanja skupine, pri čemer se zasledujejo naslednji cilji:

- ◆ sposobnost izpolnjevanja vseh obveznosti, povezanih z bilančnimi in zunajbilančnimi denarnimi odtoki na kratek rok,
- ◆ minimiziranje stroškov vzdrževanja likvidnosti,
- ◆ predvidevanje nastopa izrednih okoliščin oziroma kriznih razmer ter izvajanje sprejetih kriznih načrtov v primeru njihovega pojava.

Za **varovanje pred likvidnostnim tveganjem** se uporablja metodologija za ugotavljanje in merjenje likvidnostnega tveganja ter krizni načrt za primer likvidnostne krize. Skupina se varuje pred likvidnostnim tveganjem tako, da skrbno upravlja s portfeljem likvidnostnih rezerv in skrbi za ustrezne vire financiranja. Pri tem skrbi za ustrezno razpršenost svojih virov financiranja.

Za spremljanje učinkovitosti načinov za varovanje pred likvidnostnim tveganjem in njegovo zmanjševanje skupina redno ocenjuje lastno sposobnost prevzemanja tveganj v skladu s sprejeto metodologijo.

1.4. Politika in cilji upravljanja z operativnim tveganjem

Skupina je **strategijo in procese upravljanja operativnega tveganja** opredelila v Strategiji razvoja in implementacije okvira upravljanja z operativnim tveganjem in v Politiki upravljanja z operativnim tveganjem. Skupina je v letu 2008 nadaljevala z aktivnostmi, ki si jih je zastavila v navedeni strategiji in politiki. Pripravljena so bila interna navodila, prilagojena zahtevam politike, ki se nanašajo na vse korake upravljanja z operativnim tveganjem ter na določitev tolerance in apetita skupine do upravljanja z operativnim tveganjem. Na podlagi krovne politike so bile pripravljene politike upravljanja z operativnim tveganjem za posamezne organizacijske enote.

Za **strukturo in organizacijo funkcij upravljanja z operativnim tveganjem** je značilno, da so v upravljanje z operativnim tveganjem vključeni zaposleni na vseh ravneh, ki imajo različne odgovornosti in naloge. Koordinacija upravljanja z operativnim tveganjem se izvaja centralizirano prek službe za upravljanje s tveganji. Upravljanje z operativnim tveganjem se izvaja decentralizirano po organizacijskih enotah, kar velja tudi za aktivnosti v zvezi z zmanjševanjem tveganj.

V drugi polovici leta 2008 je bil vzpostavljen odbor za operativno tveganje, ki je odgovoren za usmerjanje in nadzor upravljanja z operativnim tveganjem. V odbor so vključeni vsi predstavniki višjega vodstva, predseduje pa mu predsednik uprave banke.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Značilnost **systema merjenja operativnega tveganja** je, da identifikacija in ocenjevanje oziroma merjenje operativnega tveganja potekata z izpolnjevanjem obrazcev za popis potencialnih škodnih dogodkov, vsebino katerih pripravlja služba za upravljanje s tveganji. Vsak ugotovljeni škodni dogodek je ocenjen z verjetnostjo nastanka in resnostjo posledic v primeru nastanka. Pri ocenjevanju se uporablja kvalitativni pristop. V okviru merjenja operativnega tveganja služba za upravljanje s tveganji opravlja tudi razgovore z višjim vodstvom. Prav tako s pomočjo analize internih navodil za delovanje posameznih organizacijskih delov preverja, ali vgrajeni mehanizmi notranjih kontrol preprečujejo pojav (pričakovanih) škodnih dogodkov iz operativnega tveganja oziroma ali je zaradi novo ugotovljenih groženj treba dopolniti interna navodila.

V letu 2007 je bil izpeljan prehod na aplikativno podprto poročanje škodnih dogodkov. Interno sta bili razviti spletna aplikacija za prijavo in aplikacija za popis škodnih dogodkov. Prva je namenjena vsem zaposlenim in omogoča anonimno prijavo škodnih dogodkov, v drugi pa poročevalci popisujejo škodne dogodke. V skladu s potrebami **notranjega poročanja o operativnem tveganju** se poročila o škodnih dogodkih obravnavajo na odboru za operativno tveganje. Za pripravo trimesečnih zbirnih poročil je odgovorna služba za upravljanje s tveganji. Odbor podrobneje obravnava velike škodne dogodke in sprejema ukrepe ob njihovem nastanku. Poleg tega obravnava vse profile operativnega tveganja (ocenjeni, realizirani, ciljni) po organizacijskih enotah in za skupino.

Skupina izvaja aktivnosti za **varovanje pred operativnim tveganjem in za njegovo zmanjševanje**. Natančni postopki za obvladovanje operativnih tveganj so opredeljeni v dokumentu Postopki za kontrolo oziroma zmanjševanje bistvenih operativnih tveganj. Za izvajanje postopkov so odgovorne organizacijske enote same.

Spremljanje učinkovitosti načinov za varovanje pred operativnim tveganjem in njegovo zmanjševanje temelji na notranjem kontrolnem sistemu, ki temelji na notranjih kontrolah, na izvajanju aktivnosti službe notranje revizije in na aktivnostih v zvezi z zagotavljanjem skladnosti poslovanja.

V letu 2008 sta bila pripravljena dokumenta Politika upravljanja neprekinjenega poslovanja in Poslovnik programa upravljanja neprekinjenega poslovanja. Izdelani načrti neprekinjenega poslovanja se redno posodablajo in testirajo. V letu 2008 so bili pripravljene dodatni načrti ukrepanja po katastrofi, in sicer za zakladništvo. Ponovno so bile analizirane posledice prekinitve izvajanja produktov (s produkti so mišljene aktivnosti, ki se izvajajo za stranke, in aktivnosti za potrebe poročanja) na poslovanje skupine.

2. Informacije o osebah, vključenih v razkritja

(11. člen Sklepa o razkritjih)

Abanka ima v skladu s kapitalsko zakonodajo položaj EU nadrejene banke, zato je dolžna objaviti razkritja po Sklepu o razkritjih na podlagi konsolidiranega finančnega položaja.

V konsolidirane računovodske izkaze Skupine Abanke za leto 2008 so poleg Abanke kot nadrejene banke vključene še odvisne družbe in ostale družbe, ki sestavljajo bančno skupino.

Odvisne družbe Argolina d.o.o., Abančna DZU d.o.o., Afaktor d.o.o., Aleasing d.o.o., Vogo leasing d.o.o. in Analožbe d.o.o. so polno konsolidirane. Pridružena družba KDSPV1 B.V. in skupaj obvladovana družba ASA Abanka leasing d.o.o. sta v konsolidacijo vključeni po kapitalski metodi, pridružena družba Delniški Evropa Vipa Invest (vzajemni sklad) pa je v konsolidacijo vključena po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida.

V Skupini Abanka **ni ovir za prenos kapitala ali za poravnavo obveznosti med nadrejeno in podrejenimi družbami.**

V konsolidacijo so vključene vse podrejene družbe, nobena od njih ni izključena. Zato ne obstaja noben **znesek, zaradi katerega bi bil kapital nižji od zahtevanega minimuma v vseh podrejenih družbah, ki ne bi bile vključene v konsolidacijo.**

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

3. Upravljanje s kapitalom

Upravljanje s kapitalom je stalen proces določanja in vzdrževanja zadostnega obsega in kakovosti kapitala v skupini. Cilj upravljanja s kapitalom je na eni strani zagotoviti zadosten obseg kapitala, ki zagotavlja zaupanje v varnost in stabilnost skupine, na drugi strani pa doseči dovolj veliko kapitalsko donosnost za zadovoljitev pričakovanih delničarjev. Vsekakor pa mora skupina razpolagati z zadostno višino kapitala in kapitalsko ustreznostjo, ki je zakonsko predpisana ter odvisna od obsega in vrste storitev, ki jih opravlja, ter tveganj, ki jim je izpostavljena pri opravljanju storitev.

Organi vodenja in nadzora spremljajo in redno ocenjujejo učinkovitost sistema upravljanja s kapitalom. Skupina izračunava kapital in kapitalsko ustreznost najmanj trimesečno.

Kapital ne sme biti nikoli nižji od najnižjega zneska osnovnega kapitala, kot ga opredeljuje 42. člen Zakona o bančništvu (ZBan-1) oziroma mora biti vedno najmanj enak seštevku na konsolidirani podlagi izračunanih minimalnih kapitalskih zahtev.

3.1. Kapital

(12. člen Sklepa o razkritjih)

Kapital tvorijo naslednje sestavine:

a) temeljni kapital, ki vključuje:

- ◆ osnovni kapital in kapitalne rezerve,
- ◆ rezerve iz dobička in zadržane dobičke,
- ◆ manjšinske deleže,
- ◆ inovativni instrument ter
- ◆ odbitne postavke pri izračunu temeljnega kapitala (lastne delnice, neopredmetena dolgoročna sredstva in zakonsko predpisane dodatne oslabitve in rezervacije);

Inovativni instrument izpolnjuje pogoje, kot jih opredeljuje 11. člen Sklepa o izračunu kapitala bank in hranilnic (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006 in št. 104/07, 16.11.2007). V konkretnem primeru gre za inovativni instrument, ki predstavlja najeto (18. januarja 2007) podrejeno posojilo od banke VTB (s sedežem v Londonu), ki izpolnjuje zahteve Banke Slovenije za vključevanje v izračun temeljnega in dodatnega kapitala.

b) dodatni kapital I, ki vključuje:

- ◆ presežek posameznih sestavin temeljnega kapitala, ki se lahko prenese v dodatni kapital I (iz naslova inovativnega instrumenta), in
- ◆ podrejen dolg I (podrejene obveznice s pogodbenim rokom zapadlosti najmanj 5 let in en dan);

c) dodatni kapital II, ki vključuje podrejen dolg II (podrejene obveznice in podrejen depozit s pogodbenim rokom zapadlosti najmanj 2 leti in en dan).

Skupina izračunava kapitalsko zahtevo za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu, zato skupina nima **odbitne postavke od temeljnega in dodatnega kapitala I** v zvezi z IRB-pristopom.

Od temeljnega kapitala in dodatnega kapitala I pa se **odšteje znesek kapitalskih naložb v pridružene in v skupaj obvladovane finančne institucije**, da se pridobi dejanski znesek kapitala, ki se v nadaljevanju uporabi za ugotovitev kapitalne ustreznosti, katere izračun temelji na vključevanju kapitalskih zahtev za kreditno, tržno in operativno tveganje.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Preglednica v nadaljevanju prikazuje sestavine kapitala in količnik kapitalne ustreznosti na dan 31. december. Skupina je v prikazanih dveh letih vzdrževala kapitalno ustreznost nad regulatorno predpisanim minimumom.

Kapital in kapitalna ustreznost

	2008	2007
Vplačani osnovni kapital	30.045	22.951
(-) Lastne delnice	(244)	(258)
Kapitalske rezerve	153.117	58.062
Rezerve in zadržani dobiček ali izguba	139.007	118.540
Manjšinski deleži	33	22
Revidirani dobiček med letom	8.252	13.192
Presežki iz prevrednotenja (PP) - bonitetni filtri	(5.025)	-
Inovativni instrumenti, ki so predmet omejitev	120.000	120.000
(-) Ostale odbitne postavke temeljnega kapitala	(82.488)	(116.403)
(-) Neopredmetena dolgoročna sredstva	(3.697)	(4.535)
(-) Presežek inovativnih instrumentov	(65.595)	(87.584)
(-) Razlika med izkazanimi oslabitvami in rezervacijami po MSRP in sklepom o ocenjevanju izgub*	(13.196)	(24.284)
Temeljni kapital	362.697	216.106
Dodatni kapital I	73.019	102.667
(-) Odbitne postavke od temeljnega in dodatnega kapitala I	(956)	(1.001)
Dodatni kapital II (tržna tveganja)	-	11.356
Kapital	434.760	329.128
Vsota kapitalskih zahtev za kreditno tveganje, tveganje nasprotne stranke in tveganje zaradi časovne neuskladenosti plačila in izročitve	259.878	229.947
Vsota kapitalskih zahtev za pozicijsko tveganje, valutno tveganje in tveganje sprememb cen blaga	6.794	15.328
Kapitalska zahteva za operativno tveganje	15.965	-
Kapitalske zahteve	282.637	245.275
Kapitalsko razmerje za temeljni kapital (tier 1)	10,25 %	7,03 %
Količnik kapitalne ustreznosti	12,31 %	10,73 %
Količnik kapitalne ustreznosti brez nacionalne diskrecije	12,68 %	11,53 %

Odbitna postavka »Razlika med izkazanimi oslabitvami in rezervacijami po MSRP in sklepom o ocenjevanju izgub iz kreditnega tveganja bank in hranilnic* (Ur.l. št. 28/07, 29.3.2007, št. 102/08, 28.10.2008 in št. 3/09, 16.1.2009)« ne izhaja neposredno iz evropske kapitalne zakonodaje, pač pa jo je Banka Slovenije uvedla v okviru nacionalnih diskrecij. Zaradi mednarodne primerljivosti skupina izračunava tudi količnik kapitalne ustreznosti brez upoštevanja nacionalne diskrecije, ki je konec leta 2008 znašal 12,68 odstotka (konec leta 2007: 11,53 odstotka).

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

3.2. Minimalne kapitalske zahteve

3.2.1. Kapitalska zahteva za kreditno tveganje

(13.b. člen Sklepa o razkritjih)

Kapitalsko zahtevo za kreditno tveganje skupina izračunava po standardiziranem pristopu. Preglednica v nadaljevanju prikazuje zneske kapitalske zahteve za posamezne kategorije izpostavljenosti.

Vsota kapitalskih zahtev za kreditno tveganje, tveganje nasprotnne stranke in tveganje zaradi časovne neusklajenosti plačila in izročitve po standardiziranem pristopu za vse kategorije izpostavljenosti

	2008
Skupaj standardizirani pristop - SA (1. + 2.)	259.878
1. SA kategorije izpostavljenosti brez pozicij listinjenja	259.878
Enote centralne ravni države ali centralne banke	6
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	339
Osebe javnega sektorja	175
Institucije	6.936
Podjetja	182.948
Bančništvo na drobno	40.983
Zavarovano z nepremičninami	318
Zapadle postavke	4.800
Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	10.134
Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	4.022
Naložbe v investicijske sklade	1.053
Druge izpostavljenosti	8.164
2. Pozicije listinjenja SA	-

Na dan 31. december 2008 je kapitalska zahteva za kreditno tveganje znašala 259.925 tisoč evrov.

3.2.2. Kapitalska zahteva za tržno tveganje

(13., 18. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina izračunava kapitalsko zahtevo za tržno tveganje s pomočjo standardiziranega pristopa. V okviru kapitalske zahteve za tržno tveganje se izračunavata kapitalski zahtevi za pozicijsko in za valutno tveganje. Pozicijsko tveganje je tveganje spremembe cene finančnega instrumenta, ki se ločeno izračunava za dolžniške in lastniške finančne instrumente.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

**Vsota kapitalskih zahtev za pozicijsko tveganje,
 valutno tveganje in tveganje sprememb cen blaga**

	2008
Standardizirani pristop (SA)	6.794
Dolžniški finančni instrumenti	2.481
Lastniški finančni instrumenti	3.423
Tuje valute	890

Na dan 31. december 2008 je kapitalska zahteva za dolžniške finančne instrumenta znašala 2.481 tisoč evrov (37 odstotkov celotnih kapitalskih zahtev za tržno tveganje), za lastniške finančne instrumente 3.423 tisoč evrov (50 odstotkov celotnih kapitalskih zahtev za tržno tveganje) ter za tuje valute 890 tisoč evrov (13 odstotkov celotnih kapitalskih zahtev za tržno tveganje).

3.2.3. Kapitalska zahteva za operativno tveganje

(13., 20.a. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za izračun kapitalske zahteve za operativno tveganje uporablja enostavni pristop.

Kapitalska zahteva za operativno tveganje

	2008
Enostavni pristop	15.965

V letu 2008 je kapitalska zahteva za operativno tveganje znašala 15.965 tisoč evrov.

3.3. Interni proces ocenjevanja kapitalske ustreznosti

(13.a. člen Sklepa o razkritjih)

V začetku leta 2008 je bil vzpostavljen **interni proces ocenjevanja kapitalske ustreznosti (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process)**, ki je eno izmed ključnih področij uvajanja in izvajanja nove kapitalske ureditve, imenovane Basel II.

K internemu procesu ocenjevanja kapitalske ustreznosti je skupina pristopila že v letu 2007 z izdelavo ocene profila tveganosti skupine, ki jo odraža matrika tveganj. Pri tem gre za prepoznavanje pomembnih tveganj, ki se pojavljajo pri izvajanju ključnih poslovnih aktivnosti skupine, in za vzpostavitev kontrol za zmanjševanje tveganj. Spremljanje profila tveganosti v času omogoča pravočasno odkrivanje bistvenih premikov v profilu tveganosti skupine in predstavlja podlago za sprejem potrebnih ukrepov. Skupina je v letu 2007 prvič preverila primernost ravni in kakovosti kapitala glede na profil tveganosti s pomočjo izračuna internih kapitalskih potreb, ki poleg kapitalskih zahtev za kreditno, tržno in operativno tveganje (ki se izračunavajo v skladu z veljavnimi regulativnimi pravili v okviru t. i. prvega stebra kapitalske ureditve) upošteva tudi interno opredeljene kapitalske potrebe za vsa druga tveganja (npr. tveganje koncentracije, obrestno tveganje, likvidnostno tveganje idr.).

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Celovit in prevzetim tveganjem prilagojen proces ocenjevanja kapitalske ustreznosti mora zagotavljati ohranjanje vseh prevzetih tveganj v mejah sposobnosti skupine za prevzemanje tveganj.

Skupina izračun interne ocene kapitalskih potreb in interne ocene kapitala v okviru tega procesa izvaja najmanj dvakrat letno.

3.3.1. Parametri za izračun interne ocene kapitalskih potreb

Skupina pri izboru tveganj, ki so predmet obravnave v internem procesu ocenjevanja kapitalske ustreznosti, izhaja iz definicij tveganj, kot so opredeljene v Sklepu o upravljanju s tveganji in izvajanju procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 28/07, 29.3.2007 in št. 104/07, 16.11.2007), pri tem pa upošteva klasifikacijo, ki je opredeljena v prilogi 1 dokumenta Usmeritve o procesu izvajanja nadzora v okviru drugega stebra (revizija CP03), januar 2006, saj ta zajema vsa pomembna tveganja, katerim skupina je, bo ali bi jim lahko bila izpostavljena.

Skupina uporablja ocene strokovnjakov posameznih področij poslovanja v skupini ter približno 90 kvalitativnih in kvantitativnih kazalcev (parametrov) tveganj za devet vrst tveganj, od tega je 35 takšnih, ki predstavljajo osnovo za izračun internih ocen kapitalskih potreb. Skupina redno prepoznava vsa pomembna tveganja s pomočjo anketnega vprašalnika in sprejema potrebne korektivne ukrepe.

3.3.2. Izračun interne ocene kapitala

Interna ocena kapitala skupine temelji na določbah Sklepa o izračunu kapitala bank in hranilnic (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006 in št. 104/07, 16.11.2007). Skupina vse postavke, ki se v skladu s pravili tega sklepa uvrščajo v kategorijo regulativni kapital, obravnava kot primerne za zagotavljanje potrebnega (notranjega) kapitala, dodatno pa v kategorijo kapital vključuje tudi nerevidiran medletni dobiček, in sicer v izračune od januarja do novembra v višini 50 odstotkov in v izračun za mesec december v višini 75 odstotkov.

4. Kreditno tveganje nasprotne stranke (CCR)

(14. člen Sklepa o razkritjih)

Kreditno tveganje nasprotne stranke je tveganje, da bo nasprotna stranka v poslu postala neplačnik pred končno poravnavo denarnih tokov iz posla.

4.1. Metodologije za določanje notranjega kapitala in limitov izpostavljenosti

(14.a. člen Sklepa o razkritjih)

Zaradi majhnega obsega poslov, pri katerih nastaja kreditno tveganje nasprotne stranke, skupina ocenjuje, da ni potrebe po oblikovanju kapitalskih potreb iz tega naslova.

Skupina ima vzpostavljen **sistem limitov**, s katerim omejuje izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke, spremljava pa se izvaja dnevno. Limitni sistem določa največjo dovoljeno izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke, ki je odvisna od njene bonitetne ocene, vrste finančnega instrumenta in njegove preostale zapadlosti.

4.2. Politike zavarovanja s premoženjem

(14.b. člen Sklepa o razkritjih)

Politika zavarovanj s premoženjem je sestavni del politike kreditnih zavarovanj, s katero so opredeljeni postopki za sprejemanje, spremljanje in zmanjšanje ter omejevanje nastanka izgube iz naslova sprejema kreditnih zavarovanj. V omenjeni politiki so navedene glavne vrste zavarovanj, ki jih skupina sprejema ter tiste vrste zavarovanja, ki so primerna oz. neprimerna po Sklepu o kreditnih zavarovanjih (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 104/07, 16.11.2007 in št. 112/08, 28.11.2008). Vzpostavljeni so tudi ustrezni sistemi in postopki za spremljavo vrednosti kreditnih zavarovanj in sistemi za kontrolo in spremljavo kreditnih zavarovanj.

Skupina ima vzpostavljen ustrezen proces sprejema zavarovanj s premoženjem. Proces vključuje postopek odobritve zavarovanja v okviru odobritve kredita, sprejem zavarovanja, evidenco zavarovanja, postopek spremljave primernosti zavarovanj in postopek spremljave vrednosti zavarovanj.

Kreditna zavarovanja (in s tem tudi zavarovanja s premoženjem) se periodično spremlja na rednih sejah Odbora za upravljanje z bilanco, ki je kolektivni organ odločanja in je odgovoren za sprejem vseh potrebnih aktivnosti za izpolnjevanje politike upravljanja s kreditnimi zavarovanji.

4.3. Učinki poslabšanja bonitete banke na povečanje obsega zavarovanj s premoženjem

(14.d. člen Sklepa o razkritjih)

Kreditni, ki jih skupina najema pri drugih bankah, so nezavarovani. Prav tako so nezavarovane obveznice, ki jih je izdala Abanka. V obstoječih pogodbah Abanka nima zavez, da bi bilo potrebno povečati obseg zavarovanj, če bi se poslabšala boniteta banke.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

4.4. Metoda izračuna vrednosti izpostavljenosti

(14.f. člen Sklepa o razkritjih)

Vrednost izpostavljenosti pri izvedenih finančnih instrumentih skupina določi z metodo tekoče izpostavljenosti v skladu s Sklepom o izračunu kapitalne zahteve za tržna tveganja za banke in hranilnice (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006 in št. 104/07, 24.11.2007), in sicer na naslednji način:

- ◆ izračunajo se nadomestitveni stroški za vse pogodbe s pozitivno vrednostjo nič, tako da se vse pogodbe prevrednotijo z uporabo tekočih cen na trenutne tržne vrednosti; za pogodbe z negativno vrednostjo je trenutna izpostavljenost enaka nič;
- ◆ izračuna se potencialna bodoča kreditna izpostavljenost za preostali čas do zapadlosti pogodbe, tako da se nominalne vrednosti ali vrednosti osnovnih finančnih instrumentov pomnožijo s konverzijskimi faktorji, kot jih predpisuje Banka Slovenije.

Vrednost izpostavljenosti je vsota nadomestitvenih stroškov in potencialne bodoče kreditne izpostavljenosti.

Skupina izračunava kapitalno zahtevo za tveganje neizpolnitve nasprotne stranke iz naslova repo in reverse repo poslov v bančni knjigi ob upoštevanju enostavne metode za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem. Po tej metodi se posli začasne prodaje oz. odkupa obravnavajo kot zavarovanje s finančnim premoženjem. Za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem je vrednost finančnega premoženja enaka njegovi tržni vrednosti.

Za tiste dele izpostavljenosti, ki so zavarovani s tržno vrednostjo priznanega zavarovanja s finančnim premoženjem, se uporabi utež tveganja, ki bi bila v standardiziranem pristopu uporabljena za neposredno izpostavljenost skupine iz naslova zadevnega instrumenta zavarovanja s finančnim premoženjem, pri čemer ne sme biti nižja od 20 odstotkov, razen v določenih primerih. Za preostanek izpostavljenosti (ki ni zavarovana) se uporabi utež tveganja, ki bi bila v standardiziranem pristopu uporabljena za nezavarovano izpostavljenost do dolžnika.

Kapitalna zahteva za tveganje neizpolnitve nasprotne stranke iz naslova repo in reverse repo poslov v trgovalni knjigi se lahko izračuna samo z razvito metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem. Tako se kot primerno kreditno zavarovanje lahko priznajo vsi finančni instrumenti in blago, ki so primerni za vključitev v trgovalno knjigo. Pri razviti metodi za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem se pri tržni vrednosti zavarovanja s premoženjem, zaradi upoštevanja nestanovitnosti cen, uporabijo prilagoditve za nestanovitnost.

Kadar zavarovanje in osnovna izpostavljenost nista nominirana v isti valuti, se prilagoditvi za nestanovitnost, ki ustreza vrsti zavarovanja, doda še prilagoditev, ki odraža valutno nestanovitnost.

5. Kreditno tveganje in tveganje zmanjšanja vrednosti odkupljenih denarnih terjatev

(15. člen Sklepa o razkritjih)

5.1. Opredelitev zapadlih in oslabljenih postavk za računovodske namene

(15.a. člen Sklepa o razkritjih)

Zapadla izpostavljenost je posamezna izpostavljenost, pri kateri dolžnik zamuja s plačilom celotne izpostavljenosti ali njenega dela en dan ali več. Med zapadle izpostavljenosti se razvrsti celotna izpostavljenost po posamezni pogodbi in ne samo tisti del izpostavljenosti, iz naslova katere dolžnik zamuja s plačilom. Ostale izpostavljenosti po drugih pogodbah do istega dolžnika, pri katerih dolžnik ne zamuja s plačilom, se ne razvrstijo med zapadle izpostavljenosti.

Kot **oslABLJENE izpostavljenosti** se upoštevajo izpostavljenosti do strank, ki niso banke, ki se ocenjujejo in oslabijo posamično ter posamično oslABLJENE izpostavljenosti do bank.

5.2. Opis metodologije prevrednotenja postavk in rezervacij

(15.b. člen Sklepa o razkritjih)

5.2.1. Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Skupina na vsak datum bilance stanja oceni, ali obstaja kak objektiven dokaz o morebitni oslABLJENOSTI finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Izgube zaradi oslABLITVE se pripoznajo samo, če obstajajo objektivni dokazi o oslABLITVI zaradi dogodka(-ov) (ali »škodnega dogodka«), ki se zgodi(-jo) po začetnem pripoznanju zadevnih finančnih sredstev, vpliva(-jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev in ga (jih) je mogoče zanesljivo oceniti. Skupina sprva oceni, ali obstaja kateri izmed nepristranskih dokazov oslABLITVE ali možnosti izgube: resne finančne težave dolžnika; dejanska kršitev pogodbe, kot je neplačilo obresti, glavnice, rezervacij; prestrukturiranje finančnih sredstev; stečaj ali finančna reorganizacija; možen stečaj ali finančna reorganizacija; izmerljivo zmanjšanje načrtovanih denarnih tokov iz skupine finančnih sredstev od njihovega začetnega pripoznanja, čeprav se to zmanjšanje še ne more razporediti po posameznih sredstvih v skupini, vključno z negativnimi spremembami pri poravnavi dolgov v skupini ali z državnimi ali lokalnimi gospodarskimi razmerami, povezanimi z neporavnavanjem finančnih sredstev v skupini.

Skupina najprej oceni, ali obstajajo objektivni dokazi o posamezni oslABLITVI za finančno sredstvo, ki je pomembno posamično, in posamično ali skupinsko za finančno sredstvo, ki posamično ni pomembno. Če skupina ugotovi, da ni objektivnih dokazov o oslABLITVI posamičnega finančnega sredstva, posamično pomembnega ali nepomembnega, združi sredstva v skupino finančnih sredstev, ki so izpostavljena podobnim kreditnim tveganjem, in jih skupinsko presoja glede morebitne oslABLJENOSTI. Sredstva, pri katerih je bila oslABLITEV presojana posamično in pri katerih se izguba zaradi oslABLITVE pripozna ali ponovno pripozna, se izločijo iz skupinskega presojanja oslABLJENOSTI.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Izguba, nastala zaradi oslabitve, se izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz sredstva (brez prihodnjih kreditnih izgub, ki še niso nastale), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva, ki bistveno ne odstopa od efektivne obrestne mere. Knjigovodsko vrednost sredstva je treba zmanjšati s preračunom na konto popravka vrednosti, izguba zaradi oslabitve pa se pripozna v izkazu poslovnega izida. Če za posojilo ali finančno sredstvo v posesti do zapadlosti v plačilo velja spremenljiva obrestna mera, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub zaradi oslabitve uporablja trenutna efektivna obrestna mera, določena s pogodbo. Kot praktičen zgled lahko skupina meri oslabljenost na podlagi poštene vrednosti instrumenta z uporabo pomembne tržne cene.

Izračun sedanje vrednosti na podlagi pričakovanih prihodnjih denarnih tokov pri finančnih sredstvih, danih kot zavarovanje, odraža pričakovane denarne tokove, ki lahko nastanejo zaradi unovčitve zavarovanj, zmanjšanih za stroške pridobitve in prodaje zavarovanja, ne glede na to, ali je njihova unovčitev verjetna ali ne.

Pri skupinskem ocenjevanju dolžnikov skupina oblikuje homogene skupine in podskupine. Le-te določi glede na podobne značilnosti kreditnih tveganj, ki odražajo sposobnost dolžnika poravnati obveznosti v skladu s pogodbenimi določili. Skupina pri oblikovanju skupin oziroma podskupin upošteva naslednje kriterije:

- a) vrsta dolžnika,
- b) bonitetna ocena dolžnika in
- c) bonitetna ocena finančnega sredstva oziroma prevzete obveznosti po zunajbilančni postavki za prebivalstvo.

Skupina »podjetja« se razdeli v podskupine glede na bonitetno oceno posameznega dolžnika. Izgubo iz kreditnega tveganja za posamezno podskupino podjetij skupina izračuna na podlagi agregatne (letne) prehodne matrike in izračunane povprečne stopnje nepoplajljivosti za posamezno podskupino. Letna prehodna matrika podaja verjetnost prehodov dolžnika iz ene bonitetne skupine v drugo bonitetno skupino v obdobju enega leta. Pri ocenjevanju izgub se upoštevajo tako pretekle izkušnje z izgubami kot tudi dejavniki, ki odražajo trenutno stanje.

Skupina deli finančna sredstva fizičnih oseb v podkategorije v skladu z boniteto finančnega sredstva. Klasifikacija finančnih sredstev fizičnih oseb temelji na objektivnih merilih (na primer redno plačevanje obveznosti do skupine). Potrebne oslabitve se oblikujejo na osnovi bonitetne ocene posameznega finančnega sredstva.

Izpostavljenosti do države in izpostavljenosti, zavarovane s prvovrstnim zavarovanjem, se ne oslabijo oziroma se zanje ne oblikujejo rezervacije.

Odstotki izgube iz naslova kreditnega tveganja za skupinsko ocenjevanje podjetij se izračunajo enkrat na leto oziroma med letom ob pomembnih spremenjenih okoliščinah v skupini in/ali na trgu.

Skupina redno preverja metodologijo in predpostavke, uporabljene pri ocenjevanju izgub. Ocene izgub se morajo prilagoditi spremenjenim okoliščinam v skupini in na trgu ter zakonodaji.

Če posojila ni mogoče izterjati, se odpiše v breme rezervacij za oslabitve posojil. Taka posojila se odpišejo, potem ko se izvedejo vsi potrebni postopki in ko se ugotovi znesek izgube. Dokler skupina ni izčrpala vseh pravnih in drugih možnosti za poplačilo terjatve, le-teh ne odpisuje.

Če se znesek odhodkov zaradi oslabitev naknadno zmanjša in se to zmanjšanje lahko objektivno poveže z dogodkom, ki je nastal potem, ko je bila oslabitev že pripoznana (tak dogodek je na primer izboljšanje bonitetne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabitve stornirajo prek konta popravka vrednosti, stornirani znesek pa se pripozna v izkazu poslovnega izida med oslabitvami za kreditne izgube.

5.2.2. Sredstva, razpoložljiva za prodajo

Skupina na vsak datum bilance stanja oceni, ali obstaja kak objektiven dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev ali skupine finančnih sredstev. Pri kapitalskih naložbah, ki so razpoložljive za prodajo, se pri ugotavljanju, ali je prišlo do oslabitve, upošteva pomembno ali dolgotrajno padanje poštene vrednosti vrednostnega papirja pod njegovo nabavno ceno. Če obstajajo taki dokazi oslabitve finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo, se kumulativna izguba – izmerjena kot razlika med ocenjenimi stroški in trenutno pošteno vrednostjo, zmanjšana za izgube zaradi oslabitve sredstva, pripoznane v dobičku ali izgubi – izloči iz kapitala in pripozna v izkazu poslovnega izida. Izgube zaradi oslabitve, vključene v izkaz poslovnega izida med lastniškimi instrumenti, se ne odpravijo skozi izkaz poslovnega izida. Če se poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega med sredstva, razpoložljiva za prodajo, naknadno poveča in se to povečanje lahko neposredno poveže z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve v dobičku ali izgubi, se izgube zaradi oslabitve odpravijo skozi izkaz poslovnega izida.

5.2.3. Restrukturirana posojila

Restrukturiranje finančnih sredstev predstavljajo aktivnosti, ki jih skupina izvede v razmerju do dolžnikov, do katerih ima terjatve, ki niso poravnane skladno s pogodbo. Skupina restrukturira terjatve do dolžnika s sprejemom ene ali več aktivnosti, za katere se ob sicer normalnem ekonomskem in finančnem položaju dolžnika ne bi odločila. Možne aktivnosti za restrukturiranje terjatev so naslednje:

- ◆ moratorij in/ali podaljšanje roka vračila glavnice,
- ◆ znižanje višine terjatev,
- ◆ znižanje obrestnih mer,
- ◆ druge aktivnosti.

Skupina pri restrukturiranju finančnih sredstev izgubo iz oslabitve, izmerjene kot razliko med knjigovodsko in nadomestljivo vrednostjo, pripozna v izkazu poslovnega izida.

5.2.4. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina trenutno pravno ali posredno obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov, in ko je verjetno, da bo pri poravnavi te obveznosti potreben odtok virov, ki omogočajo gospodarske koristi, ter ko je znesek obveznosti mogoče zanesljivo oceniti.

Če obstaja več podobnih obveznosti, se verjetnost potrebe po odtoku pri poravnavi teh obveznosti ugotavlja glede na vrsto obveznosti v celoti. Rezervacija se tudi pripozna, če je verjetnost odtoka majhna glede na posamezno postavko znotraj iste vrste obveznosti.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Rezervacije se merijo po sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo pričakovano potrebni za poravnavo obveznosti po obrestni meri pred obdavčitvijo, ki odraža trenutne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganj, specifično vezanih na posamezno obveznost. Povečanje rezervacij kot posledica preteka časa se pripozna kot odhodek za obresti. Če se uporablja diskontiranje, se s časom povečuje knjigovodski znesek rezervacije. Tako povečanje se pripozna kot odhodek za obresti.

5.3. Skupni in povprečni znesek izpostavljenosti po kategorijah izpostavljenosti

(15.c. člen Sklepa o razkritjih)

Skupni znesek izpostavljenosti, zmanjšan za oslabitve oziroma rezervacije, brez upoštevanja učinkov kreditnih zavarovanj ter povprečni znesek izpostavljenosti

	31.12. 2008	povprečje 2008
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	388.573	245.784
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	8.481	5.470
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	5.682	8.145
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	7.007	6.718
5. Izpostavljenosti do institucij	282.274	280.944
6. Izpostavljenosti do podjetij	2.557.424	2.389.330
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	773.765	779.821
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	11.355	10.785
9. Zapadle postavke	46.516	35.540
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	92.372	91.776
11. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	233.522	219.548
12. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	13.164	12.062
13. Ostale izpostavljenosti	126.109	175.423
Skupaj	4.546.244	4.261.345

Opomba: * skupina nima tovrstnih izpostavljenosti in jih v bližnji prihodnosti verjetno tudi ne bo imela.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

5.4. Porazdelitev izpostavljenosti po geografskih področjih

(15.d. člen Sklepa o razkritjih)

Izpostavljenost kreditnemu tveganju po geografskih območjih, razčlenjena na kategorije izpostavljenosti

31. 12. 2008	Druge		JV in V Evropa [*]	Druge	
	Slovenija	članice EU	(brez članic EU)	države	Skupaj
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	313.070	75.503	-	-	388.573
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	8.481	-	-	-	8.481
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	5.682	-	-	-	5.682
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	7.007	-	-	7.007
5. Izpostavljenosti do institucij	68.118	148.502	13.547	52.107	282.274
6. Izpostavljenosti do podjetij	2.354.094	40.265	144.714	18.351	2.557.424
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	762.133	3.271	8.240	121	773.765
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	11.026	285	-	44	11.355
9. Zapadle postavke	45.980	527	9	-	46.516
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	60.514	805	3.993	27.060	92.372
11. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	252	204.517	723	28.030	233.522
12. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	13.164	-	-	-	13.164
13. Ostale izpostavljenosti	123.828	820	832	629	126.109
Skupaj	3.766.342	481.502	172.058	126.342	4.546.244

5.5. Porazdelitev izpostavljenosti po gospodarskih panogah

(15.e. člen Sklepa o razkritjih)

Izpostavljenost kreditnemu tveganju po gospodarskih dejavnostih, razčlenjena na kategorije izpostavljenosti

31. 12. 2008	Predelevalne dejavnosti			Finančne in zavarovalniške dejavnosti		Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti		Dejavnost javne uprave in obrambe		Drugo	Prebivalstvo	Tuji* [*]	Skupaj
	(C)	(F)	(G)	(K)	(M)	(O)							
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	-	-	-	205.761	-	-	107.309	-	-	-	-	75.503	388.573
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	-	-	8.481	-	-	-	-	-	8.481
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	-	-	-	3.662	925	108	987	-	-	-	-	-	5.682
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.007	7.007
6. Izpostavljenosti do institucij	-	-	-	68.118	-	-	-	-	-	-	-	214.156	282.274
7. Izpostavljenosti do podjetij	621.046	348.956	514.869	403.277	138.414	-	327.532	-	203.330	-	-	2.557.424	2.557.424
8. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	70.443	32.720	88.361	3.477	24.716	83	72.320	470.013	11.632	-	-	773.765	773.765
9. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	-	-	-	-	78	-	-	10.948	329	-	-	11.355	11.355
10. Zapadle postavke	14.336	1.656	10.664	106	687	-	13.268	5.263	536	-	-	46.516	46.516
11. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	12.460	1.124	6.866	19.585	9.618	-	10.861	-	31.858	-	-	92.372	92.372
12. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	252	-	-	-	-	233.270	-	-	233.522	233.522
13. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	-	-	-	13.164	-	-	-	-	-	-	-	13.164	13.164
14. Ostale izpostavljenosti	8.895	14.519	3.913	72.173	584	5	4.888	18.851	2.281	-	-	126.109	126.109
Skupaj	727.180	398.975	624.673	789.575	175.022	115.986	429.856	505.075	779.902	4.546.244			

Opozorila * za tuje osebe ne razpolagamo s podatki, razporejenimi po panogah.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

5.6. Razčlenitev izpostavljenosti po preostali zapadlosti

(15.f. člen Sklepa o razkritjih)

Kategorije izpostavljenosti po preostali zapadlosti do enega leta in nad enim letom

31.12.2008	Preostala zapadlost	
	do 1 leta	nad 1 letom
1. Izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank	246.881	141.692
2. Izpostavljenosti do enot regionalne ali lokalne ravni držav	894	7.587
3. Izpostavljenosti do oseb javnega sektorja	2.268	3.414
4. Izpostavljenosti do multilateralnih razvojnih bank	-	7.007
5. Izpostavljenosti do institucij	90.924	191.350
6. Izpostavljenosti do podjetij	1.566.579	990.845
7. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	295.044	478.721
8. Izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami	78	11.277
9. Zapadle postavke	46.516	-
10. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	50.629	41.743
11. Izpostavljenosti do institucij ali podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	233.522	-
12. Izpostavljenosti iz naslova naložb v odprte kolektivne naložbene podjeme (investicijske sklade)	13.164	-
13. Ostale izpostavljenosti	100.852	25.257
Skupaj	2.647.351	1.898.893

5.7. Zapadle izpostavljenosti ter prevrednotenja in rezervacije po gospodarskih panogah

(15.g. člen Sklepa o razkritjih)

Zapadle in oslABLJENE izpostavljenosti ter gibanje oslABLITEV (prevrednotenj) in rezervacij po pomembnih dejavnostih

31.12.2008	Predelovalne dejavnosti (C)	Gradbeništvo (F)	Trgovina (G)	Finančne in zavarovalniške dejavnosti (K)	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti (M)	Dejavnost javne uprave in obrambe (O)	Skupaj pomembne dejavnosti
- od tega oslABLJENE izpostavljenosti	42.062	8.717	27.009	2.016	13.114	-	92.919
OslABLITVE in rezervacije *	39.298	11.442	28.146	8.825	13.610	70	101.391
- povečanja v letu 2008	20.993	6.577	16.101	6.702	2.936	54	53.363
- zmanjšanja v letu 2008	19.385	9.053	11.992	5.733	3.029	27	49.219

Opozorila: * spremembe oslABLITEV in rezervacij (povečanja in zmanjšanja) so zajete na nivoju posamezne pogodbe.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

5.8. Oslabljene in zapadle izpostavljenosti po geografskih območjih

(15.h. člen Sklepa o razkritjih)

Zapadle in oslabljene izpostavljenosti po pomembnih geografskih območjih

31.12.2008	Slovenija	Druge članice EU	JV in V Evropa (brez članic EU)	Druge države	Skupaj
Zapadle izpostavljenosti	252.214	3.182	14.354	46	269.796
Oslabljene izpostavljenosti	474.509	3.727	107.539	35.976	621.751
Oslabitve in rezervacije	137.363	1.740	8.576	8.962	156.641

5.9. Spremembe prevrednotenj in rezervacij

(15.i. člen Sklepa o razkritjih)

Spremembe prevrednotenj in prikaz sprememb rezervacij po vrstah sredstev

a) Gibanje prevrednotenj (oslabitev)	Oslabitve kreditov bankam	Oslabitve kreditov strankam, ki niso banke			Oslabitve drugih sredstev	Skupaj oslabitve
		Pravne osebe	Fizične osebe	Skupaj		
Stanje 1. januar 2008	65	107.085	10.705	117.790	3.837	121.692
Povečanje oslabitev	8.441	10.679	1.096	11.775	410	20.626
Zmanjšanje oslabitev	-	(2.210)	(125)	(2.335)	(177)	(2.512)
Stanje 31. december 2008	8.506	115.554	11.676	127.230	4.070	139.806

b) Gibanje rezervacij	Rezervacije za zunajbilančne obveznosti	Druge rezervacije	Rezervacije za obveznosti do zaposlencev	Skupaj rezervacije
Stanje 1. januar 2008	17.709	3.258	2.785	23.752
Dodatno oblikovane rezervacije	1.766	100	148	2.014
Dodatno ukinjene rezervacije	(10.552)	-	(50)	(10.602)
Črpane rezervacije	-	(491)	(374)	(865)
Stanje 31. december 2008	8.923	2.867	2.509	14.299

c) Gibanje prevrednotenj (oslabitev) in rezervacij skupaj

	Oslabitve	Rezervacije	Skupaj oslabitve in rezervacije
Stanje 1. januar 2008	121.692	23.752	145.444
Povečanje	20.626	2.014	22.640
Zmanjšanje	(2.512)	(11.467)	(13.979)
Stanje 31. december 2008	139.806	14.299	154.105

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

6. Dodatna razkritja banke, ki uporablja standardiziran pristop

(16. člen Sklepa o razkritjih)

Za namen izračuna kapitalne zahteve za kreditno tveganje je bila imenovana **zunanja bonitetna institucija** (ECAI) Moody's Investors Service. Od 1. 1. 2008 se **uporabljajo bonitetne ocene**, imenovane ECAI za izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in do centralnih bank ter za izpostavljenosti do institucij, vključno z izpostavljenostmi do institucij s kratkoročno bonitetno oceno.

Pri teh kategorijah izpostavljenosti skupina **določi utež tveganja posamezne izpostavljenosti** glede na stopnjo kreditne kvalitete oziroma **na podlagi razpoložljivih bonitetnih ocen dolžnika in/ali njegovih finančnih instrumentov**, ki jih je izdelala imenovana ECAI. Skupina uporablja bonitetne ocene za določanje uteži tveganja v skladu z določili Sklepa o izračunu kapitalne zahteve za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu za banke in hranilnice (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006 in 104/07, 16.11.2007).

Vrednosti izpostavljenosti in vrednosti izpostavljenosti z upoštevanjem učinkov kreditnih zavarovanj, razčlenjenih po stopnjah kreditne kvalitete

	Stopnja kreditne kvalitete					
	1	2	3	4	5	6
	Bonitetna ocena imenovane ECAI (Moody's)					
	Aaa do Aa3	A1 do A3	Baa1 do Baa3	Ba1 do Ba3	B1 do B3	Caa1 in manj
P-1	P-2	P-3	NP			
Vrednosti izpostavljenosti	728.865	83.629	11.207	5.384	-	-
Vrednosti izpostavljenosti z upoštevanjem učinkov kreditnih zavarovanj	728.865	83.629	11.207	5.384	-	-

7. Naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo

(21. člen Sklepa o razkritjih)

Računovodske usmeritve naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, so opisane v pregledu pomembnih računovodskih usmeritev (pojasnilo 1.5. Finančna sredstva).

Knjigovodska vrednost naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, je na dan 31. december 2008 znašala 12.552 tisoč evrov. Od tega se na kapitalске naložbe, s katerimi se na borzi ne trguje, nanaša 792 tisoč evrov, na kapitalске naložbe, s katerimi se trguje na borzi, pa se nanaša 11.760 tisoč evrov.

Skupina ima kapitalске naložbe v družbe, v katerih je skupina kapitalsko udeležena, ker to skupini omogoča opravljanje določenih storitev. Skupina je zato kapitalsko udeležena v naslednjih družbah: Bankart, SWIFT, Mastercard, KDD, VISA Europe. Druge kapitalске naložbe, ki so v lasti skupine, so bile pridobljene z namenom realizacije dobička ob prodaji naložbe.

V letu 2008 je skupina realizirala čisti dobiček iz prodaje naložb v lastniške vrednostne papirje, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, v višini 3.740 tisoč evrov, od tega od kapitalskih naložb, s katerimi se na borzi ne trguje, 3.739 tisoč evrov in 1 tisoč evrov od kapitalskih naložb, s katerimi se na borzi trguje.

V letu 2008 je skupina izkazala negativni neto učinek iz prevrednotenja v zvezi z delnicami in deleži, razpoložljivimi za prodajo in izkazanimi po pošteni vrednosti, ki je po obdavčitvi znašal 1.349 tisoč evrov. Od temeljnega kapitala so se v celoti odšteli negativni učinki iz prevrednotenja v zvezi z delnicami in deleži, razpoložljivimi za prodajo, razporejenimi v bančno in trgovalno knjigo in izkazanimi po pošteni vrednosti, ki so po obdavčitvi znašali 5.025 tisoč evrov. V dodatni kapital I pa so se vključili pozitivni učinki iz prevrednotenja v zvezi z delnicami in deleži, razpoložljivimi za prodajo, razporejenimi v bančno knjigo in izkazanimi po pošteni vrednosti v višini 80-odstotkov, ki so po obdavčitvi znašali 46 tisoč evrov.

8. Obrestno tveganje iz postavk, ki niso vključene v trgovalno knjigo

(22. člen Sklepa o razkritjih)

Obrestno tveganje postavk, ki niso vključene v trgovalno knjigo, izhaja iz časovne neuskkljenosti obrestno občutljivih postavk, iz različnih vrst obrestnih mer in iz tveganja vgrajenih opcij. Skupina zmanjšuje obrestno tveganje z usklajevanjem naložb in obveznosti po njihovi ročnosti, zapadlosti ter po vrstah obrestnih mer in tudi z uporabo izvedenih finančnih instrumentov.

Skupina meri obrestno tveganje z uporabo metode obrestnih vrzeli. Postavke vključuje v obrestne vrzeli glede na datum zapadlosti oz. datum prve ponovne določitve obrestnih mer. Postavke brez roka zapadlosti (kot so na primer vloge na vpogled) se razporejajo v posamezne razrede v skladu z interno sprejeto metodologijo. Skupina meri in spremlja tudi občutljivost postavk bančne knjige na spremembe tržnih obrestnih mer in izvaja testiranje izjemnih razmer. Spremljanje obrestnega tveganja v skladu z limitnim sistemom (vključno s pripravo ustreznih poročil) poteka na mesečni ravni.

Skupina meri izpostavljenost hitrim spremembam obrestnih mer tako, da izračunava vpliv spremembe ravni obrestnih mer na obrestne prihodke in na vrednost kapitala.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

9. Kreditna zavarovanja

(25. člen Sklepa o razkritjih)

Kreditno zavarovanja predstavljajo način zmanjševanja kreditnega tveganja, povezanega z eno ali več izpostavljenostmi skupine. Skupina s sprejemom kreditnih zavarovanj zmanjšuje kreditno tveganje.

Skupina uporablja za izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovanih izgub **standardiziran pristop** in **enostavno metodo za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem**, zato nekaterih vrst zavarovanj po Sklepu o kreditnih zavarovanjih (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 104/07, 16.11.2007 in št. 112/08, 28.11.2008) ne more upoštevati kot primernih.

Ker skupina uporablja standardiziran pristop, ne more upoštevati zavarovanja z denarnimi terjatvami in zavarovanja s premičninami kot primerno zavarovanje. Za ugotavljanje primernosti zavarovanja z nepremičninami upošteva Sklep o izračunu kapitalske zahteve za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu za banke in hranilnice (Ur. l. št. 135/06, 21.12.2006 in št. 104/07, 16.11.2007). Ker skupina uporablja enostavno metodo, za izračun učinkov zavarovanja s finančnim premoženjem, kot primerno zavarovanje ne more upoštevati učinkov okvirnih pogodb o pobotu in nekaterih vrst finančnega premoženja.

Skupina ne izvaja **procesov za uporabo bilančnega pobota** (kot je opredeljeno v Sklepu o kreditnih zavarovanjih (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 104/07, 16.11.2007 in št. 112/08, 28.11.2008), ki je omejen na vzajemna stanja denarnih sredstev med skupino in dolžnikom – to je na kredite in depozite), zato skupina bilančnega pobota tudi ne sprejema v zavarovanje. Prav tako v zavarovanje za zdaj ne sprejema zlata, vloženih denarnih sredstev ali denarju podobnih instrumentov (potrdila o vlogi) pri tretji instituciji in kreditnih izvedenih finančnih instrumentov.

Procesi za vrednotenje zavarovanja s premoženjem

Vrednotenje zavarovanja s premoženjem se opravi pred vsako odobritvijo izpostave in ob spremembah (podaljšanje, reprogram) izpostave. Ponovno vrednotenje nepremičnin se opravi dodatno ob večjih znižanjih cen na trgu nepremičnin. Ponovno vrednotenje oziroma ocena investicijskega bančništva se pri zastavi vrednostnih papirjev preverja vsaj trimesečno oz. bolj pogosto, če so nihanja na trgu vrednostnih papirjev večja.

Skupina sproti spremlja zavarovanja, in sicer:

- ◆ redno spremlja delež posamezne vrste zavarovanja terjatev (odbor za upravljanje z bilanco trimesečno obravnava analizo tvegane aktive),
- ◆ redno spremlja povprečno razmerje med višino zavarovane terjatve in vrednostjo zavarovanja s hipotekami in vrednostnimi papirji.

Glavne vrste zavarovanja s premoženjem, ki jih skupina sprejema za zavarovanje svojih terjatev, se nanašajo na stvarna in osebna kreditna zavarovanja.

Stvarno kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, pri kateri je kreditno tveganje, povezano z izpostavljenostjo skupine, zmanjšano zato, ker ima skupina v primeru neizpolnitve nasprotne pogodbene stranke ali ob nastopu drugih pogodbeno določenih dogodkov, povezanih z nasprotno stranko, najmanj eno od naslednjih pravic:

- a) pravico prodati določeno premoženje zaradi poplačila svoje terjatve,
- b) pravico zagotoviti prenos ali pridobitev določenega premoženja,
- c) pravico obdržati določeno nedenarno premoženje ali denarne zneske,
- d) pravico zmanjšati oziroma pobotati znesek izpostavljenosti za znesek terjatve nasprotne stranke do skupine,
- e) pravico nadomestiti znesek izpostavljenosti z zneskom v višini razlike med zneskom izpostavljenosti in zneskom terjatve nasprotne stranke do skupine.

Stvarna kreditna zavarovanja, ki se sprejemajo, so:

a) zavarovanje s premoženjem:

- ◆ zavarovanje z nepremičninami (poslovne in stanovanjske),
- ◆ zavarovanje s premičninami,
- ◆ zavarovanje z denarnimi terjatvami,
- ◆ zavarovanja s finančnim premoženjem:
 - bančne vloge pri kreditni instituciji ali denarju podobni instrumenti, ki jih ima skupina,
 - dolžniški vrednostni papirji,
 - enote premoženja oziroma delnice investicijskih skladov,
 - lastniški vrednostni papirji ali zamenljive obveznice, vključeni v glavni indeks,

b) okvirne pogodbe o pobotu,

c) drugo stvarno kreditno zavarovanje (police življenjskega zavarovanja).

Osebno kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, pri kateri je kreditno tveganje, povezano z izpostavljenostjo skupine zmanjšano zato, ker se je tretja oseba zavezala, da bo plačala dolgovani znesek v primeru neizpolnitve nasprotne pogodbene stranke (kreditojemalca) ali ob nastopu drugih pogodbeno določenih dogodkov, povezanih z nasprotno stranko.

Osebna kreditna zavarovanja, ki jih skupina sprejema, so osebna jamstva (solidarna poročstva, garancije dobro bonitetnih podjetij, bank, jamstvo zavarovalnic). Vrsta in obseg zavarovanja sta odvisna od bonitete komitenta in ročnosti izpostave v odobravanju.

Skupina ima vse izpostave do pravnih oseb zavarovane vsaj z bianco menicami. Brez dodatnega zavarovanja so odobrene kratkoročne, redkeje srednjeročne izpostave do dobrobonitetnih pravnih oseb. V takem primeru se pri večini primerov srednjeročnih kreditov pogodbeno opredelijo finančne zaveze, ki omogočajo pridobitev dodatnega zavarovanja v primeru poslabšanja bonitete komitenta. Dolgoročni krediti so večinoma dodatno zavarovani s hipoteko ali vrednostnimi papirji. Kratkoročni krediti so pogosto dodatno zavarovani z drugimi oblikami zavarovanja, predvsem s poročstvi drugih dobrobonitetnih pravnih oseb, zastavo terjatev, zastavo zalog, ki so prav tako dovolj likvidne vrste zavarovanj.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Pri posamezni obliki zavarovanja se glede na sklep kreditnega odbora ali kreditne komisije oziroma pooblaščenega delavca zagotovi ustrezno razmerje med višino kredita (garancije) in vrednostjo zavarovanja. Pri zastavi vrednostnih papirjev se opredelijo tudi roki, v katerih se preverja zagotavljanje navedenega razmerja.

Skupina ima izpostave do fizičnih oseb praviloma zavarovane z eno od naslednjih oblik zavarovanja:

- ◆ zavarovalne police,
- ◆ zastavo nepremičnine,
- ◆ zastavo vrednostnih papirjev,
- ◆ zastavo terjatev iz naslova lastništva investicijskih kuponov vzajemnih skladov,
- ◆ zastavo police življenjskega zavarovanja,
- ◆ solidarnim poroštvom kreditno sposobnih porokov,
- ◆ zastavo denarnih sredstev (depoziti, rentno varčevanje, NSVS).

Skladno s Sklepom o individualnih pooblastilih pri poslovanju s fizičnimi osebami so lahko kratkoročne in srednjeročne izpostave glede na boniteto komitenta tudi nezavarovane.

9.1. Pomembnejše vrste dajalcev osebnih jamstev

(25.d. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina kot **osebna jamstva** upošteva prejete garancije in poročstva za zavarovanje terjatev.

Kot primerne dajalce osebnih kreditnih zavarovanj po Sklepu o kreditnih zavarovanjih (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 104/07, 16.11.2007 in št.112/08, 28.11.2008) skupina upoštevajo naslednje osebe:

- a) enote centralne ravni držav in centralne banke,
- b) enote regionalne ali lokalne ravni držav,
- c) multilateralne razvojne banke,
- d) mednarodne organizacije, do katerih izpostavljenostim je v standardiziranem pristopu pripisana utež tveganja 0 odstotka,
- e) osebe javnega sektorja, do katerih terjatve se v standardiziranem pristopu obravnavajo kakor terjatve do institucij ali enot centralne ravni držav,
- f) institucije,
- g) druge gospodarske družbe, vključno z družbami, ki so skupini nadrejene ali podrejene, ki imajo bonitetno oceno priznane ECAI, ki po pravilih za tehtanje izpostavljenosti do podjetij v standardiziranem pristopu ustreza najmanj stopnji kreditne kvalitete 2.

Dajalci osebnih jamstev so navedeni po kategorijah osebe v preglednici v nadaljevanju. Za skupino so pomembnejši dajalci osebnih jamstev predvsem banke (ki so za zavarovanje izpostave, v korist skupine, izdale garancije), podjetja z dobro bonitetno oceno (ki so za zavarovanje izpostave v korist skupine dale solidarno poročstvo) in fizične osebe – kreditno sposobni solidarni poroki, kar je razvidno iz preglednice v nadaljevanju.

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

Pomembnejši dajalci osebnih jamstev ter njihova boniteta

Kategorija osebe (dajalca osebnega jamstva)	Interna bonitetna ocena	Znesek osebnih jamstev	
		31.12.2008	strukt.
1. Osebe javnega sektorja		243	0,0%
	A	243	
2. Institucije		3.562	0,5%
	A	1.415	
	C	2.147	
3. Podjetja		297.760	39,4%
	A	232.140	
	B	29.145	
	C	36.430	
	D	45	
4. Bančništvo na drobno		453.876	60,1%
	A	78.455	
	B	151.342	
	C	26.929	
	D	3.470	
	E	1.116	
	fizične osebe	192.564	
Skupaj		755.441	100,0%

9.2. Koncentracija kreditnega tveganja v okviru sprejetih kreditnih zavarovanj

(25.e. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina sproti spremlja **koncentracijo kreditnega tveganja** v okviru sprejetih kreditnih zavarovanj, in sicer z rednim spremljanjem deleža vrednosti posamezne vrste zavarovanja terjatev v vrednosti vseh zavarovanj (odbor za upravljanje z bilanco trimesečno obravnava analizo tvegane aktive). Večino sprejetih zavarovanj za izpostave skupine predstavljajo stanovanjske in poslovne nepremičnine ter poročta pravnih in fizičnih oseb. Podatki so razvidni iz preglednice v nadaljevanju.

Vrednost zavarovanj in koncentracija kreditnega tveganja

Vrsta zavarovanja	31.12.2008	Struktura
1. Depoziti	21.920	0,7%
2. Garancije	4.509	0,1%
3. Poroštva	750.932	25,0%
4. Vrednostni papirji	215.594	7,2%
5. Hipoteke	2.011.797	66,9%
6. Zastave zalog	2.699	0,1%
7. Zastave premičnin	30	0,0%
Skupaj	3.007.481	100,0%

(če ni navedeno drugače, so vsi zneski v tisoč EUR)

9.3. Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana s premoženjem

(25.f. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za zavarovanje izpostavljenosti s premoženjem kot primerna upošteva zavarovanja s stanovanjskimi in poslovnimi nepremičninami ter zavarovanje s finančnim premoženjem (bančne vloge in vrednostni papirji), ki izpolnjujejo minimalne zahteve za priznanje primernosti zavarovanj. Za ugotavljanje primernosti zavarovanja se upoštevata Sklep o kreditnih zavarovanjih (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 104/07, 16.11.2007 in št. 112/08, 28.11.2008) in Sklep o izračunu kapitalske zahteve za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu za banke in hranilnice (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006 in št. 104/07, 16.11.2007).

Skupna vrednost izpostavljenosti, ki je zavarovana s premoženjem (primernim po Sklepu o kreditnih zavarovanjih (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 104/07, 16.11.2007 in št. 112/08, 28.11.2008) in Sklepu o izračunu kapitalske zahteve za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu za banke in hranilnice (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006 in št. 104/07, 16.11.2007)), je razvidna iz preglednice v nadaljevanju, kjer so navedene izpostavljenosti, izkazane po kategorijah izpostavljenosti.

Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana s premoženjem, po kategorijah izpostavljenosti

Kategorije izpostavljenosti	31.12.2008	Struktura
1. Izpostavljenosti do institucij	10.750	39,5%
2. Izpostavljenosti do podjetij	1.614	5,9%
3. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na	3.323	12,2%
4. Izpostavljenosti, zavarovane z	11.355	41,8%
5. Regulatorno zelo tvegane izpostavljenosti	108	0,4%
6. Ostale izpostavljenosti	31	0,1%
Skupaj	27.181	100,0%

9.4. Skupna vrednost izpostavljenosti, zavarovana z osebnimi jamstvi ali s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti

(25.g. člen Sklepa o razkritjih)

Skupina za zavarovanje izpostavljenosti z osebnimi jamstvi kot primerna upošteva garancije in poročta primernih dajalcev osebnih kreditnih zavarovanj po Sklepu o kreditnih zavarovanjih (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 104/07, 16.11.2007 in št. 112/08, 28.11.2008). Kreditnih izvedenih finančnih instrumentov skupina za zavarovanje ne uporablja.

Skupna vrednost izpostavljenosti, ki je zavarovana z osebnimi jamstvi (primernimi po Sklepu o kreditnih zavarovanjih (Ur.l. št. 135/06, 21.12.2006, št. 104/07, 16.11.2007 in št. 112/08, 28.11.2008)), je razvidna iz preglednice v nadaljevanju.

Kategorije izpostavljenosti	31.12.2008	Struktura
1. Izpostavljenosti iz naslova bančništva na drobno	5	100,0%
Skupaj	5	100,0%

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Cesta v Kleče 15,
1000 Ljubljana
Telefon: 01 5836 000
Faks: 01 5836 099
Matična št.: 5717159
Davčna št.: SI35498161

Mnenje o razkritjih

Po našem mnenju so razkritja v Abanki Vipa d.d. in Skupini Abanka Vipa iz prvega odstavka 207. člena ZBan-1 za obračunsko obdobje, ki se je končalo 31.12.2008, v vseh pomembnih pogledih skladna z določili ZBan-1 in Sklepa o razkritjih.

Razkritja iz prvega odstavka 207. člena ZBan-1 so vsebinsko skladna z letnim poročilom.

Mnenje o izpolnjevanju pravil o upravljanju s tveganji

Po našem mnenju so bili v Abanki Vipa d.d. in Skupini Abanka Vipa v poslovnem letu, ki se je končalo na dan 31. decembra 2008, v vseh pomembnih pogledih

- izpolnjeni splošni standardi upravljanja s kreditnim tveganjem, tržnimi tveganji, obrestnim tveganjem, operativnim tveganjem in likvidnostnim tveganjem, določeni s prilogami I – V Sklepa o upravljanju s tveganji;
- v povezavi s kreditnim tveganjem upoštevana določila Sklepa o ocenjevanju izgub;
- v povezavi s kapitalom, kapitalskimi zahtevami in ustreznim notranjim kapitalom banke upoštevana določila Sklepa o izračunu kapitala;
- v povezavi z delovanjem službe notranje revizije upoštevana določila ZBan-1.

Zagotovilo o kakovosti informacijskega sistema

V preiskavi nismo opazili nič takega zaradi česar bi menili,

- da informacijska podpora upravljanju s tveganji ni v vseh pomembnih pogledih skladna z zapisanimi notranjimi pravili banke in zahtevami Banke Slovenije;
- da politika varnosti informacijskih sistemov ni v vseh pomembnih pogledih usklajena z zapisano strategijo razvoja informacijskih sistemov banke in da ni upoštevala priporočil slovenskih standardov oSIST ISO/IEC 27001:2006, oSIST ISO/IEC 17799:2005 in SIST ISO/IEC 1799:2003, ki jih izdaja Slovenski inštitut za standardizacijo oziroma drug pooblaščen organ.

Ljubljana, 20. marec 2009

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Leon Živec

Pooblaščen revizor

Francois Mattelaer

Partner

Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani s sklepom Srg 200110427 z dne 19.07.2001, pod vložno številko 12156800 ter v register revizijskih družb pri Slovenskem inštitutu za revizijo pod številko RD-A-014. Višina vpisanega osnovnega kapitala je 8.340.000 SIT. Seznam zaposlenih revizorjev z veljavno licenco za delo je na voljo na sedežu družbe.